🧭 קוד פתוח – מדריך ההפעלה

120 קלפי נוער ו־30 קלפי חדר מורים: חוקים, מערכים, שיח מוגן, התאמות והדפסה

יצרה: רוית ראש בן ישי

📝 תוכן

1. 🎯 מה בערכה
2. 📏 חוקי המגרש
3. 🕒 מערך שיעור לתלמידים – 45 דקות
4. 🔄 עוד דרכי הפעלה
5. ☕ סדנת מורים – 45 דקות
6. 🤍 שיח מוגן – מה עושים כשעולה משהו קשה
7. 🌍 התאמות
8. 🖨️ הדפסה נכונה
9. ✅ לוודא לפני השימוש

🤍 **פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.**

מה בערכה

- **120 קלפי תלמידים** בארבעה צבעים, 30 בכל צבע: דיגיטל ומסכים • חברות ומערכות יחסים • דילמות וחוסן • שאיפות ועתיד.
- לכל קלף **כותרת**, **שאלה** ו**שאלת העמקה** לחט"ע. קלפים שמתאימים במיוחד לחט"ע מסומנים, וקלפים רגישים מסומנים.
- **30 קלפי חדר מורים** בארבע קטגוריות, עם שאלה למנחה בכל קלף.
- שליפה על המסך עם טיימר והקראה, קבצי הדפסה 3×4 דו־צדדיים וקבצי Word לעריכה.

חוקי המגרש

1. **בלי שיפוט:** אין תשובה נכונה. מקשיבים עד הסוף ומגיבים בכבוד.
2. **חופש לומר "עובר":** אף אחד/ת לא חייב/ת לענות. אפשר לענות דרך דמות, סיפור או "מישהו שאני מכיר/ה".
3. **פרטיות עם סייג בטיחות:** מה שנאמר במעגל נשאר במעגל – אלא אם עולה דאגה לשלומו של מישהו. אז המבוגר/ת לא שומר/ת סוד, ופונה לגורם המתאים.
4. **מדברים על עצמנו:** בגוף ראשון, בלי שמות של אחרים ובלי "לסמן" מישהו בכיתה.

מערך שיעור לתלמידים – 45 דקות

דקות	מה עושים
0–5	**חוקי המגרש:** מציגים את ארבעת הצבעים ואת שלושת החוקים. המורה מדגים/ה תשובה לקלף אחד.
5–30	**דינמיקה בארבעה צבעים:** קבוצות של 4–5. כל אחד/ת בוחר/ת צבע ומושך/ת. אחרי כל תשובה – "הד": משפט אחד מכל מי שרוצה. אפשר להפעיל טיימר של דקה לתשובה.
30–40	**עיבוד במליאה:** איזה צבע נמשך הכי הרבה, ולמה? איזו שאלה הפתיעה? מה גילינו על זוויות ראייה שונות?
40–45	**כתיבה רפלקטיבית:** משפט תובנה אחד על פתק – פרטי, בלי איסוף חובה. סוגרים בנשימה עמוקה ומשפט טוב לדרך.

עוד דרכי הפעלה

- **צבע היום:** כל הכיתה עונה על קלפים מצבע אחד שקשור לנושא השבוע.
- **גלריית קלפים:** קלפים תלויים על הקירות, מסתובבים בזוגות ובוחרים שניים לענות עליהם.
- **זוגות מתחלפים:** שני מעגלים, פנימי וחיצוני. כל דקה מסתובבים ומקבלים קלף חדש.
- **קלף על המסך:** שולפים קלף במסך הכיתה, כולם חושבים 30 שניות, וזוגות משתפים.
- **כרטיס יציאה:** קלף אחד בסוף שיעור – תשובה בכתב, בשקט.

סדנת מורים – 45 דקות

1. **חימום (3–5 דק', רשות):** אצבעות אנרגיה, "שם של סרט לשבוע שלי" או פתק תודה.
2. **פתיחה וחוקים (5 דק'):** האדם לפני התפקיד • בלי שמות • מותר "עובר" • שתיקה היא תשובה.
3. **שולחנות קפה ברוטציה (25 דק'):** קטגוריה ובריסטול בכל שולחן, מעבר כל 6–7 דקות, וממשיכים את מה שכתבו הקודמים.
4. **שיתוף במליאה (10 דק'):** תובנה אחת משולחן. נושאים מערכתיים מתועדים לטיפול צוותי – הם לגיטימיים.
5. **סיכום (5 דק'):** צעד קטן אישי, בלי חובת שיתוף.

🤍 שיח מוגן – מה עושים כשעולה משהו קשה

- **אנחנו לא מאבחנים** ולא נותנים עצות טיפוליות. מקשיבים, מודים על השיתוף ומפנים.
- משפט שעוזר: "תודה ששיתפת. זה חשוב לי. בוא/י נחשוב יחד למי כדאי לפנות."
- **לא מבטיחים סודיות** כשמדובר בשלום של תלמיד/ה. אומרים בעדינות: "כדי לשמור עלייך/עליך, אני אשתף את היועצת."
- סימנים שמחייבים פנייה: שינוי חד בהתנהגות, הסתגרות, דברים שנאמרים על ייאוש או על פגיעה. פונים **באותו יום**.
- קלפים 🤍 – בוחרים מראש אם להכניס אותם לקבוצה, ולא לוחצים לענות עליהם.
- סוגרים כל מפגש ב"קרקוע": נשימה עמוקה, משפט חיובי או דבר אחד טוב מהיום.
- **למי פונים:** פנו ליועצת, לנאמני החוסן המורים או לנאמני החוסן התלמידים.

🌍 התאמות

- **חט"ב:** שליפה ברמת חט"ב, בלי שאלות ההעמקה. מתחילים בצבעים 🔮 ו־🤝.
- **חט"ע:** מוסיפים את שאלת ההעמקה ואת הקלפים המסומנים חט"ע.
- **עולים:** קוראים את הקלף בקול (כפתור 🔊), מסבירים 2–3 מילים, ומאפשרים לענות בציור, במילה אחת או בשפת האם. לקלפים מנוקדים עם תרגום – החפיסות של האתר (🌍 עולים).
- **חנ"מ:** 8–10 קלפים נבחרים, שאלה אחת בכל פעם, זמן ארוך לתשובה, ובחירה בין שתי תשובות או תמונות. לקלפי תמונה – החפיסות של האתר (🖼️ חנ"מ).

🖨️ הדפסה נכונה

- מדפיסים את ה־PDF על נייר קשיח 200–250 גרם, **דו־צדדי, היפוך על הצד הארוך**. 12 קלפים בעמוד (3×4).
- חותכים לפי הקווים; מומלץ למנות (למינציה) לשימוש חוזר.
- במפגש רגיל מספיקים 30–40 קלפים לקבוצה – בוחרים לפי הנושא.
- קבצי ה־Word מאפשרים לערוך ניסוחים ולהוסיף קלפים משלכם.

☑️ לוודא לפני השימוש

- להוסיף לפוסטר הכיתה את שם היועצת ושמות נאמני החוסן בבית הספר.
- לעבור מראש על הקלפים המסומנים 🤍 ולהחליט אם להכניס אותם לקבוצה.
- בכיתה שעברה אירוע קשה – להתחיל בצבעים 🔮 ו־🤝 ולתאם עם היועצת.

יצרה: רוית ראש בן ישי